

Folketingets Kommunaludvalg

MODTAGET 1115

23 FEB. 2005

Den Centrale Indlevering

Dato: 23 FEB. 2005
Kontor: 1.ø.kt.
J.nr.: 2005-2414-36

Sagsbeh.: CBI
Fil-navn: Dokument 4

- . / . Vedlagt fremsendes 5 sæt kopier af høringsvarene vedrørende kommunalreformen på det kommunale område, som Indenrigs- og sundhedsministeriet har modtaget siden sidste oversendelse af høringsvar den 14. januar 2005 (jf. besvarelsen af spørgsmål nr. 20, (Alm. del), som Folketingets Kommunaludvalg har stillet til indenrigs- og sundhedsministeren den 17. december 2004).

Med venlig hilsen


Lars Løkke Rasmussen / Charlotte Bidsted

LANDSFORENINGEN AUTISME



Kommunaludvalget
KOU alm. del - Bilag 124
Offentlig

INDGÅET I

14 JAN. 2005

1. Ø

Kommunaludvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K.

Indgået i
Kommunalfædelingen

13 JAN. 2005

6. januar 2005

*Kundskaben øges med tiden
Vi vokser med hvad vi véd.
Dyrekøbt er dog din viden,
Hvis den kvæler din åbenhed. (Piet Hein)*

Høringssvar fra Landsforeningen Autisme (LA) i forbindelse med lovpakken til gennemførelse af en ny kommunalreform.

LA har gentagne gange påpeget manglen på grundige analyser på social-, sundheds- og undervisningsområdet for det stigende antal børn og voksne med autisme.

Det rejser begrundet tvivl om grundlaget for ændringerne og giver bekymring for de vilkår der gives mennesker med et livslangt handicap. Som pårørende forening er det vores pligt at gøre opmærksom på faren for alvorlige tilbageslag i udredning, behandling, undervisning og udvikling. Den meget udsatte gruppe af børn med autisme kræver en tidlig indsats. Der er en mangeårig tradition i Danmark for at sikre handicappede børns tarv og velfærd. Vi må insistere på at denne linje fastholdes, også i overgangsperioden, så disse børn og deres familier ikke lider overlast på grund af en forceret implementering af kommunalreformen.

Alle mennesker med Autisme Spektrum Forstyrrelser skal sikres den bedst mulige behandling funderet på et højt fagligt niveau og en rationel udnyttelse af ressourcer og muligheder.

I de mange fremlagte forslag ser LA en række positive muligheder og vi anerkender at en proces nu er sat i gang frem mod 1. januar 2007.

Omvendt er vi nødt til, i forlængelse af De Samvirkende Invalideorganisationers detaljerede høringssvar, at pege på enkelte af de alvorlige mangler i de fremlagte forslag:

Specialskolerne på autismeområdet tænkes udlagt til de enkelte kommuner. Alle med et minimum af indsigt i autisme og vidtgående specialundervisning ved at denne gruppe af børn med autisme, der angiveligt har behov for et højt specialiseret skolemiljø, kræver en helt speciel viden og en konstant faglig udveksling og udvikling.

Specialskoletilbud i de enkelte kommuner vil på ingen måde kunne opnå en volume der kan fastholde og udvikle et tilfredsstillende fagligt niveau. På netop autismeområdet er der rationelle, operationelle og faglige dokumentationer for en centralisering af specialskoletilbudene som vi kender i dag.

LA foreslår derfor at specialskolerne ejes og drives af regionerne, hvoraf 1-2 specialskoler i hver region kan fungere som et fagligt center for undervisning, forskning og dokumentation, for de mange kommunale tilbud i form af gruppeordninger og enkeltintegrerede elever i folkeskolen.

Subsidiært anbefaler LA at overdragelsen af specialskolerne til kommunerne udsættes.

IM 1. Ø.kt. J.nr.

2005-2413-465

17 JAN. 2005

Antal bilag 0. Aktnr. 273

Vi foreslår at der i stedet iværksættes en udredning af området over en 2-årig periode med henblik på en afklaring og sikring af et fagligt og rationelt forsvarligt specialskoletilbud.

VISO – den nye videnscenterorganisation der skal opbygges er i forslaget kun sat i sammenhæng med det sociale serviceområde. Det anser LA som en klar fejl og vi har ikke fantasi til at se et meningsfyldt arbejde udført uden sammenhæng i hele området.

Videnscenter for Autisme og andre har dokumenteret nytteværdien af en samlet vidensopsamling og -deling med overblik over undervisning, forskning, beskæftigelse og boligtilbud samt social- og sundhedsområdet herunder retspsykiatrien.

Vi anbefaler at der gennem faglige råd sikres det nødvendige grundlag for videnscentrenes mangeartede opgaver.

Tilgang til udredning – ifølge forslaget skal kommunerne alene kunne indstille til udredning og diagnosticering. Vi vil kraftigt anbefale at den enkelte borgers rettigheder sikres.

Der skal være mulighed for direkte borgerhenvendelse og/eller gennem egen læge.

Der skal sikres sammenhæng i udredningerne. Det er væsentligt at borgerne har ret til en individuel vurdering på det bredest mulige grundlag. Denne vurdering bør omfatte ikke kun diagnosticering men også uddannelse, beskæftigelse, social- og sundhedsmæssige forhold, bolig og familieforhold skal indgå. Der skal sikres varighed i handlingsplaner og forpligtigelser.

Ungdomstilbud – der bør etableres en lovfæstet ungdomsuddannelse som politisk, administrativt og økonomisk er placeret som andre ungdomsuddannelser og med mulighed for individuelt tilrettelagte forløb. Maksimalt 9-10 års skolegang for børn og unge med autisme er helt utilstrækkeligt. Netop handicappet nødvendiggør en udvidet adgang til undervisning på alle niveauer. I mange tilfælde vil en målrettet indsats ikke kun sikre den enkeltes funktion og livskvalitet men også i langt højere grad åbne op for tilgang til beskæftigelse.

Bolig- og beskæftigelsestilbud til voksne med handicaps er ikke i tilstrækkelig grad sikret i lovpakken. Ligeværd og lige muligheder kan ikke kun være overskrifter og fraser. Der skal lovfæstede rettigheder til en ordentlig bolig og mulighed for beskæftigelse.

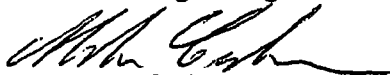
Specialundervisningen for voksne skal sikres løsninger og minimumskrav så de enkelte kommuner ikke kan bruge området som økonomisk instrument.

Retssikkerheden skal forbedres sammen med en udbygning af en gennemsigtig klageadgang. Autisme opfattes ofte som et "usynligt" handicap. Pårørende og mennesker med autisme må alt for ofte kæmpe en forgæves kamp mod misforståelser, fordomme og manglende klarhed i de tilbud som det offentlige giver.

Kommunalreformen er en enestående mulighed for at opstille et værn mod tilfældige afgørelser, kommunal kassetænkning og manglende faglige kompetencer. Det er muligt at opstille en række basale muligheder og tilbud som vil lette hverdagen for handicappede og deres familier og samtidig forenkle den offentlige administration.

LA stiller meget gerne sin viden og kompetencer til rådighed i en proces frem mod dette mål.

på landsforeningens vegne


Morten Carlsson
landsformand

LANDSFORENINGEN AUTISME

Kiplings Allé 42, 1. sal, 2860 Søborg, Tlf. 70 25 30 65, Fax 70 25 30 70, E-mail: kontor@autismeforening.dk

V.G. → 16

Tel. +45 33 22 02 22
Fax +45 33 22 02 11
www.copcap.com
info@copcap.com

COPENHAGEN
CAPACITY



Wonderful
Copenhagen

Tel. +45 33 25 74 00
Fax +45 33 25 74 10
www.visitcopenhagen.dk
woco@woco.com

Medlemmer af Folketingets Kommunaludvalg
Medlemmer af Folketingets Erhvervsudvalg
MF'ere valgt i Hovedstadsregionen

Kopi til Maa, 20
Nils, 20

10. januar 2005

INDGÅET I

12 JAN. 2005

1.Ø

Modtaget fra Ministeren
10 JAN. 2005
Ministersekretariatet

Forslag til lov om regionernes finansiering

Copenhagen Capacity og Wonderful Copenhagen er blevet opmærksomme på, at regeringen i §5 i forslaget til lov om regionernes finansiering vil introducere en model, som konkret vil reducere Hovedstadsregionens finansieringsgrundlag til udviklingsopgaver med 29 mio. kr. i forhold til nuværende niveau.

Vi er bekymrede for, at denne reduktion vil få negative konsekvenser for det arbejde, de to organisationer udfører. Vi gør også opmærksom på, at fordelingen af de fremtidige udviklingsmidler til regionerne ikke bygger på de internationale udfordringer Hovedstaden står overfor med hensyn til at tiltrække udenlandske investeringer og international turisme. Kriterierne tilgodeser i stedet primært udkantsområderne i Danmark.

På denne baggrund har Copenhagen Capacity og Wonderful Copenhagen i fællesskab udarbejdet et høringssvar, som fredag er overbragt til Indenrigs- og Sundhedsministeriet. Vi anbefaler, at regeringen genovervejer de kriterier i modellen der lægges til grund for beregningen af regionernes finansieringsbehov, så strukturreformen vil styrke regionernes konkurrencekraft.

Wonderful Copenhagen har endvidere udarbejdet et høringssvar til regeringens forslag til lov om erhvervsfremme. Dette vil afskære de ny regioner og deres folkevalgte fra at deltage i bestyrelsesarbejdet i organisationer som Wonderful Copenhagen og Copenhagen Capacity. Det er meget u hensigtsmæssigt og vi anbefaler derfor, at Økonomi- og Erhvervsministeriet revurderer lovforslaget på dette område.

Kopier af begge høringssvar er vedlagt til din orientering.

Med venlig hilsen

Lars Bernhard Jørgensen
Administrerende direktør
Wonderful Copenhagen

O. Rolf Larssen
Direktør
Copenhagen Capacity

Gammel Kongevej 1 · DK-1610 København V

IM 1. Ø.kl.

J.nr. 2005-2413-465

24 JAN. 2005

Antal bilag 0 Aktnr. 774

Indenrigs- og Sundhedsministeriet
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K



København, 6. januar 2005

Høringsvar vedr. forslag til lov om regionernes finansiering

Wonderful Copenhagen og Copenhagen Capacity har haft lejlighed til at læse regeringens forslag til lov om regionernes finansiering. Vi konstaterer, at regeringen i lovforslagets §5 vil introducere en model til at beregne de nye regioners udgiftsbehov til varetagelse af de regionale udviklingsopgaver, herunder erhvervsudvikling, investeringsfremme og turisme. Modellen vil danne grundlag for størrelsen af de statslige tilskud til regionernes udviklingsopgaver.

Store konsekvenser af den foreslåede model til finansiering af regionernes udviklingsopgaver

Det står klart af lovforslaget, at modellen vil få negative konsekvenser for finansieringen af meget centrale udviklingsopgaver i Hovedstaden i fremtiden.

Dermed risikerer reformen at sætte de seneste års positive udvikling i Hovedstaden over styr. Gennem investeringer i bl.a. markedsføring, investeringsfremme og turismeudvikling er det lykkedes at gøre Hovedstaden til indfaldsport for internationale investeringer og turisme og skabe en stærk erhvervsudvikling i øvrigt til betydelig gavn for Danmark som helhed. Hovedstaden er blevet et erhvervsmæssigt lokomotiv for hele landet. Det er dokumenteret i nye analyser, at der er betydelige afledte gevinster for hele landet forbundet med fremgang i Hovedstaden. Og de positive eksternaliteter er langt større fra øst mod vest end vice versa. Samtidig er Hovedstaden den eneste region i Danmark, der kan konkurrere med andre metropoler i Europa.

I forhold til situationen i dag vil modellen betyde, at der vil ske en vedvarende regional omfordeling væk fra Hovedstaden. For Hovedstaden vil det betyde en svækkelse i den internationale konkurrence med de øvrige metropoler i Europa, og det må frygtes at ved alene at tilgodese omfordelingshensynet, risikerer man at kompromittere den samlede vækst i Danmark.

Konkret vil Hovedstadens finansieringsgrundlag til udviklingsopgaver blive reduceret med 29 mio. kr. i forhold til det nuværende niveau, jf. beregningen, der fremgår af de almindelige bemærkninger til lovforslaget. Underskuddet på de 29 mio. kr. fremkommer ved, at de fremtidige indtægter på 744 mio. kr. (det beregnede statslige tilskud og det kommunale udviklingsbidrag) ikke vil kunne dække de beregnede udgifter på 773 mio. kr. Underskuddet vil ikke umiddelbart kunne finansieres fra anden side.

Vi er opmærksomme på, at underskuddet vedrører udviklingsopgaver generelt, inkl. opgaver inden for kollektiv trafik, miljø og planlægning og kulturområdet samt erhvervsområdet. Vi har imidlertid en begrundet frygt for, at midler til de centrale udviklingsopgaver inden for erhverv, investeringsfremme og turisme, som i dag løftes af Copenhagen Capacity og Wonderful Copenhagen, kan komme under et meget betydeligt pres, når de 29 mio. kr. skal findes. Bekymringen skal også ses i lyset af, at der i dag anvendes ca. 50 mio. kr. af de regionale midler til at finansiere Copenhagen Capacitys og Wonderful Copenhagens aktiviteter. Hertil kommer et statsligt tilskud på 17 mio. kr. til Wonderful Copenhagen, som ikke er medtaget i beregningen, og som der derfor tilsyneladende også er usikkerhed om.

Anbefaling: finansieringsmodellen bør revideres og andre kriterier anvendes

Det er vores anbefaling, at regeringen bør genoverveje de kriterier, der lægges til grund for beregning af regionernes finansieringsbehov. De valgte kriterier i modellen vil begunstige udkantsområder og mere tilbagestående områder på bekostning af Hovedstaden. Således vil kriterierne, der sigter på at tage højde for regionernes geografiske struktur og erhvervsstrukturen, begunstige de øvrige regioner i udregningen af finansieringsbehovet.

Frem for at valget af kriterier tilsyneladende tager afsæt i et ønske om en økonomisk omfordeling mellem regionerne, bør modellen tage bedre højde for den konkurrencesituation, som bl.a. Region Hovedstaden befinder sig i internationalt og den betydning, som regionen har for Danmark som helhed hvad angår vækst og beskæftigelse.

Reformen skal styrke regionernes konkurrencekraft

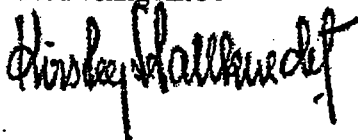
Vi har noteret os, at Hovedstaden allerede i kraft af den geografiske udstrækning af den nye region vil blive negativt berørt af strukturreformen. Det foreliggende lovforslag om regionernes finansiering gør det endnu sværere at bevare optimismen omkring Region Hovedstadens muligheder i den nye struktur.

Det er vores opfattelse, at lovforslaget om finansieringen af regionernes udviklingsopgaver vil have negative konsekvenser for Hovedstadens mulighed for at fastholde og styrke sin internationale konkurrencesituation.

Det er betænkeligt, at regeringen indirekte vil gennemføre en finansieringsmodel, som ikke vil være udgiftsneutral set fra Hovedstadens synspunkt, men også gøre det vanskelige at fastholde den positive udvikling, som Hovedstaden er inde i. Vi kan frygte, at eksistensgrundlaget for Copenhagen Capacity og Wonderful Copenhagen vil blive truet. Det er paradoksalt, at regeringen tilsyneladende ønsker at reducere midlerne til indsatsen i en region, som bidrager til at trække mange investeringer og turister til Danmark.

Det er tankevækkende, at økonomisk omfordeling tilsyneladende prioriteres højere end vækst i samfundet. Vores anbefaling er derfor, at regeringen ændrer på beregningsgrundlaget i lovforslaget for derved at sikre, at regionen kan løfte de udviklingsopgaver, som er nødvendige for regionens konkurrencekraft og Danmarks fortsatte vækst og udvikling.


Med venlig hilsen



Kirsten Stallknecht
Bestyrelsesformand
Wonderful Copenhagen



Hans Ejvind Hansen
Bestyrelsesformand
Copenhagen Capacity



Lars Bernhard Jørgensen
Administrerende direktør
Wonderful Copenhagen



O. Rolf Larssen
Direktør
Copenhagen Capacity

Kopi af dette brev er sendt til Økonomi- og Erhvervsministeriet.

6. januar 2005

Ref.:



Økonomi- og Erhvervsministeriet
Slotsholmsgade 10 - 12
1216 København K
Att.: Ulla Lieberkind

Gammel Kongevej 1
1610 København V
Danmark

Tlf.: +45 3325 7400
Fax: +45 3325 7410
www.visitcopenhagen.dk

Bemærkninger til forslag til lov om erhvervsfremme

Wonderful Copenhagen har haft lejlighed til at gennemlæse forslaget til lov om erhvervsfremme.

Af bemærkningerne til lovforslagets § 9 stk. 6 fremgår det, at regionerne ikke kan deltage i bestyrelsesarbejde i særlige enheder, som regionerne opretter for at udvikle regionen erhvervsmæssigt.

Denne bestemmelse er ikke hensigtsmæssig. De over 10 års erfaringer der nu er med Wonderful Copenhagen viser, at skal der skabes den nødvendige drivkraft og resultatskabelse, er det helt afgørende, at de politisk ansvarlige medvirker aktivt i bestyrelsesarbejdet.

Det er i dette forum strategiudviklingen og linierne for de overordnede organisatoriske spørgsmål fastlægges. Hvis ikke regionens ledende folkevælgtede aktører engageres direkte i dette arbejde er der ikke den fornødne kraft i organisationens arbejde.

Deltagelsen åbner også for en direkte kommunikation mellem erhvervslivets repræsentanter og de politisk valgte til gavn for den samlede dialog og dermed for regionens udvikling. Det er i øvrigt også en model erhvervslivets repræsentanter sætter betydelig pris på, idet det giver dem mulighed for den direkte kommunikation med de ledende politikere.

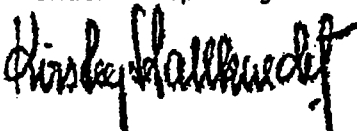
Denne dialog om organisationens strategiske virke er helt afgørende for det offentlig - private samvirke, som Wonderful Copenhagen jo er. Det hænger selvsagt også sammen med, at de opgaver organisationen skal løse forudsætter at begge parter er aktivt engagerede.

Vi havde således ikke nået de overordentligt gode resultater for hovedstadens turisme som der er opnået siden organisationens start, hvis ikke vi havde haft denne tilstedeværelse af regionens ledende politikere. Den er forudsætningen for et

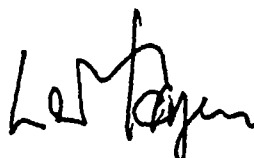
Wonderful Copenhagen vil derfor opfordre Økonomi- og Erhvervsministeriet til at revurdere lovforslagets bestemmelser på dette område.

Med venlig hilsen

Wonderful Copenhagen



Kirsten Stallknecht
Formand for bestyrelsen



Lars Bernhard Jørgensen
Administrerende direktør

Copenhagen Celebrates



Wonderful Copenhagen® er hovedstadens officielle kongres- og turismeorganisation.



Indenrigs- og Sundhedsministeriet
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Indgået i
Kommunaleafdelingen

14 JAN. 2005

E.K. ABT

USA, 25. v

Den 13. januar 2005

J.nr. 4351.76 [10.08] /HS

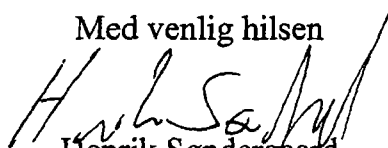
Eftersendelse af bilag til høringssvar

De Samvirkende Invalideorganisationer (DSI) fremsendte d. 7. januar en række høringssvar til lovforslag vedr. kommunalreformen. I den anledning glemte vi at vedlægge bilag fra en af vores medlemsorganisationer, Dansk Epilepsiforening. De fremsendes hermed, og vi anmoder om, at de vedlægges som bilag til DSI's høringssvar.

Det drejer sig om bilag til følgende lovforslag:

- Forslag til lov om kommunale borgerservicecentre
- Forslag til sundhedslov (her er endvidere vedlagt supplerende kommentarer om sundhedslovens bestemmelser om tandpleje til visse patientgrupper).

Med venlig hilsen



Henrik Søndergaard
Organisationskonsulent

IM 1. Ø.kt. J.nr. 2005-2413-465

24 JAN. 2005

Antal bilag 0 Aktnr. 275



Dansk Epilepsiforening

J.nr.: 4351	Akt. nr.: 54				
Modt. dato: 4 Jan 05					
Kopi: KAG	DEP	SL	HS		

DSI
Kløverprisvej 10B
2650 Hvidovre

28. december 2004

Høring over udkast til lov om kommunal borgerservice

Dansk Epilepsiforening er tilfreds med, de foreslåede Borgercentre har som et hovedformål at sikre en bedre borgerservice og gøre overskueligheden større for borgeren.

Forudsætningen er dog, at fagligheden ikke sættes over styr i disse borgerservicecentre. For det er vel næppe altid helt klart, hvornår man skal have "... løst almindelige borgerrelaterede opgaver, som udspringer af typisk forekommende livssituationer"?

Vi er på det rene med en række administrative procedurer, som ikke kræver særlig faglig indsigt af sundhedsfaglig, juridisk, pædagogisk eller anden lignende karakter. Og hvor det vil være hensigtsmæssig med én indgang og en hurtig sagsbehandling.

Men der beskrives områder i lovens bemærkninger, hvor vi bliver betænkelige. Specielt i forhold til muligheden af at Borgerservicecentrenes personale kan give borgeren: "...overordnet vejledning om bestemte retsområder". Og i forhold til: "...straks-beregninger og lign. forhåndstilkendegivelser".

Vi ved fra vores telefonrådgivning, at det ofte er ganske vanskeligt for kommunerne at leve op til bestemmelsen i retssikkerhedslovens § 5. Og vi kan ikke umiddelbart se, at dette sikres i tilstrækkelig grad ved oprettelsen af disse Borgerservicecentre. Vi er bange for, at dette bliver en glidebane, hvor gedigen rådgivning og sagsbehandling sættes over styr på bekostning af, at det skal være nemt og hurtigt. For det er sagsbehandling ikke altid. Og hvad der kan synes som en ganske simpel henvendelse, kan vise sig at rumme helt andre aspekter, som stiller væsentlige krav til forvaltningens ageren.

Det vil her være vigtigt, at medarbejderne i Borgerservicecentrene besidder den fornødne viden; både i forhold til hvornår de kan rådgive borgeren, og hvornår de ikke kan. Altså at sikre sig at frontpersonalet er erfarne medarbejdere. Også visitationen er afgørende.

Med venlig hilsen

Lone Nørager Kristensen
Landsformand

Jutta Houmøller
Direktør

J.nr.: 4351	Akt. nr.: 55				
Modt. dato: 4.1.05					
Kopi: HS	TOE	PEP	SL	H/W	JCC.F



Dansk Epilepsiforening

DSI
 Kløverprisvej 10B
 2650 Hvidovre

27. december 2004

Høring over udkast til Sundhedsloven

Positive bemærkninger:

Sundhedsloven har stor betydning for personer med epilepsi. Vi er som udgangspunkt positive over for det, vi læser.

Især den markante styrkelse af de centrale sundhedsmyndigheder og ministeren noterer vi os med tilfredshed. Vi håber, dette kan være med til at mindske de forskelle, der er i behandlingen.

Som et skræmmeeksempel husker vi tiden før det frie sygehusvalg, hvor Epilepsihospitalet i Dianalund var lukningstruet, fordi amterne ikke ønskede at henvise med kautio, men mente de selv kunne behandle patienter med den allersværeste epilepsi.

Loven om frit sygehusvalg reddede hospitalet og dermed et uundværligt behandlingstilbud til personer med svær epilepsi. Baggrunden var dels et politisk ønske, men dels en aktiv Sundhedsstyrelse, som evnede at skære gennem de mange argumenter og se klart.

Det er afgørende for personer med epilepsi, der er storforbrugere af sundhedsvæsenet, at man forsøger at afhjælpe følgerne af en kronisk lidelse og funktionsnedsættelse. Dette sker for lemfældigt i dag.

Vi ved via arbejdet med at udarbejde et referenceprogram for epilepsi, som snart offentliggøres, at der er massive problemer med korrekt diagnosticering og behandling af personer med epilepsi. Der bør være massiv fokus på information, rådgivning og vejledning om de følger, det kan give at leve med epilepsi.

Vi hilser derfor med tilfredshed, at der i lovudkastet lægges stor vægt på sammenhæng i behandlingen af patienter og på tværsektorielt samarbejde, som ligeledes er et område, som halter gevaldigt. Der er behov for at styrke rehabiliteringstilgangen til den enkelte patient; især dem med kroniske lidelser, og hvor sygdommen eller funktionsnedsættelsen giver afledte vanskeligheder i dagligdagen.

Vi har bemærket amternes markante besparelser på dette område; f.eks. er der fyret mange socialrådgivere på sygehusene gennem de seneste år. Og den naturlige brobygning er alt for længe blevet negligeret.



Bekymringer:

I udkastet til Sundhedsloven halter det forhold til brugerrepræsentation. Sundhedssystemet har pr. tradition vanskeligt ved at åbne for patientsynspunkter, når der skulle laves aftaler, udtænkes planer, strategier o.l.

Vi finder dialogen mellem behandlere og patienter afgørende for et vellykket behandlingsresultat. At patienter nu er væsentligt bedre klædt på end nogensinde før må lette denne dialog.

Sundhedssystemet vil blive mødt med krav som aldrig før, og i den proces er det vigtigt at tage dialogen mellem parterne i de relevante fora på sundhedsområdet.

Det kan være meget diffust, hvilken repræsentation der skal udpeges. Vi vil pege på DSI, som dækker en bred gruppe kronisk syge borgere og dermed storforbrugere af sundhedsvæsenet, og som bredt repræsenterer en stor faglig kompetence, der kan matche andre repræsentanter i diverse fora. Patientforum kan være en anden mulighed.

Et andet problemfelt er gennemskueligheden i behandlingen. Der gøres mange forsøg i disse år, men det er fortsat sådan på f.eks. epilepsiområdet, at det er umuligt for den enkelte patient at gennemskue kvaliteten og indholdet i sygehusbehandlingen.

Hvis man vil sikre patienten et frit kvalificeret valg, er man nødt til at gøre det gennemskueligt for patienten, hvor man kan få hvilken behandling, og hvad indholdet i de forskellige behandlingstilbud reelt er.

Kommunerne får ifølge lovforslaget en meget væsentlig rolle. Vi er skeptiske over for, om alle kommuner opnår en størrelse, som gør deres håndtering af de mange sundhedsopgaver forsvarlig. Medfinansiering af sygehustaksten, genoptræning, sundhedscentre og behandling af misbrugere er nogle store klumper, som vil kræve et stort beredskab og en stor viden. På epilepsiområdet halter rehabiliteringen, hvilket i høj grad skyldes kommunerne

Kommentarer til lovens enkelte bestemmelser:

§ 42: Skal der ikke etableres en klagemulighed for patienterne på dette område? Man skal være meget forsigtige med at indføre tvangsbestemmelser. Og vi synes det kan være en meget stor magt at tillægge en meget bred palet af forskellige behandlere, som vel kan rumme såvel diverse reservelæger, speciallæger og overlæger?

Kapitel 34: Dansk Epilepsiforening ser oplagte fordele i de såkaldte sundhedscentre og i at der skal tænkes tværsektorielt på et generelt plan. Men vi savner at personer med funktionsnedsættelser og kroniske lidelser fremhæves som et særligt vigtigt indsatsområde for kommunerne på linie med rygestop, overvægt, motion og alkohol.

§141 og 142: Kan godt være bekymret for, om alle kommuner kan varetage den særlige rådgivning af personer med udviklingshandicap, som har et misbrug. Hvordan fastlægges det faglige indhold i den her rådgivning? Og hvordan sikrer man sig at kommunerne søger den fornødne eksterne bistand fra regionerne?

§ 188: Den Danske Kvalitetsmodel:



En særdeles væsentlig bestemmelse, som kan være med til at skabe et generelt løft. Og igen; det kunne være et vigtigt fokuspunkt at tydeliggøre, hvor man kan få hvilken ydelse/behandling. Og hvad kvaliteten af den pågældende ydelse er. For det findes os bekendt ikke i dag.

§ 199: Samarbejdsudvalget bør DSI være med i. Det skal ikke kun være forbeholdt administrationspersonale og politikere. Det er det alt, alt for vigtigt til!

§ 200: Sundhedsaftalerne: Her bør personer med funktionsnedsættelser og kroniske lidelser være et selvstændigt indsatsområde. De er ikke fremhævet særskilt i bemærkningerne.

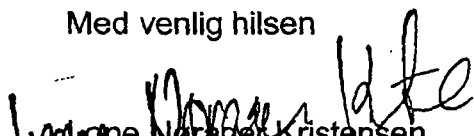
§ 202: Specialeplanlægning: Igen – her bør DSI være repræsenteret.

Generelt om finansieringsbestemmelserne:

Vi kan godt læse bestemmelserne, som om de primært er rettet mod, at der skal så mange mennesker gennem systemet som muligt. De incitament, der beskrives i bemærkningerne om produktivitet, effektivitet og meraktivitet, er alt sammen noget, som vi forstår især knytter sig til ventelister.

Hvordan stiller det så borgere med en kronisk lidelse eller funktionsnedsættelse, og som har behov for vedvarende, årelang kontakt til specialister? Det er af vital betydning at deres behandlingsbehov, som er af en helt anden karakter, ikke bliver udvandet gennem finansieringen af sundhedsydelse.

Med venlig hilsen


Lone Nørager Kristensen
Landsformand


Jutta Houmøller
direktør

J.nr.: 4351	Akt. nr.: 75
Modt. dato: 13 JAN. 2005	
Kopi: TJE PEP SK	

DSI
Kløverprisvej 10 B
2650 Hvidovre

Att: sundhedspolitisk konsulent Thomas Jensen

Odense, den 12. januar 2005

Vedr.: Sundhedslovens bestemmelser om tandpleje til visse patientgrupper (§ 161)

Med baggrund i jeres høringssvar skal Dansk Epilepsiforening anmode DSI om at sende et supplerende ønske om, at ovennævnte regelsæt også kommer til at omfatte personer med epilepsi, som får tandskader som følge af anfald eller som følge af medicineringen.

Som foreningen tidligere har tilkendegivet, er vi meget skuffede over den oprindelige rapport fra amtstandplejeudvalget, som ikke foreslog en compensation, der sidestiller patienter med epilepsi med eksempelvis patienter med Sjögren Syndrom eller patienter med følger efter strålebehandling mod cancer. Især fordi personer med epilepsi faktisk var nævnt i rapporten som en gruppe med særlige behov.

Epilepsi bør anerkendes som en lidelse, der kan medføre store odontologiske problemer.

Vi hører i vores rådgivning jævnligt fra personer med store og alvorlige tandskader. Det er stort set altid et slalomløb for viderekomne at finde frem til mulig hjælp til regningen, som ofte er stor.

I dansk handicappolitik har den røde tråd været, at handicappede skal kompenseres for de merudgifter, handicappet medfører. For personer med epilepsi kan det f.eks. konkret være tandlægeudgifter opstået som følge af et anfald, hvor personen har smadret en eller flere tænder.

Personer med epilepsi kan typisk ikke hente hjælp til tandbehandling hos forsikringsselskaber, idet en ulykke i det regi typisk defineres som "noget udefrakommende, og uafhængigt af den enkeltes vilje".

Der findes p.t. kun to selskaber, som også dækker skader som følge af anfald. I det ene selskab er der en maksimal tandskadedækning på kr. 7.500. Oprindeligt var det efter regning, men det var ikke rentabelt for firmaet.

Det andet selskab har lavet en forsikring målrettet mod udviklingshæmmede og vil således ikke være relevant at drøfte for andre persongrupper. Indtil videre dækkes tandskader efter regning, men i foreningen ser vi frem til den dag det ændres.

Personer med epilepsi har altid haft det svært i forhold til ulykkesforsikringer, som primært skal være rentable for forsikringsselskaberne. Derfor mener vi, det må være en oplagt opgave for det offentlige ud fra hensigten om handicapkompensation.

Vi ønsker området indarbejdet i det foreliggende lovforslag.

Med venlig hilsen



Lone Nørager Kristensen
Landsformand



Jutta Houmøller
Direktør

CBI
Kopi:

Høringssvar om strukturreformen fra den socialdemokratiske gruppe på
Frederiksberg Rådhus

INDGÅET I

25 JAN. 2005

1.Ø

Den socialdemokratiske gruppe på Frederiksberg Rådhus ønsker en stærk Region Hovedstaden, der har de nødvendige finansielle ressourcer, nødvendige kompetencer og folkevalgte regionspolitikere, der har det demokratiske ansvar for at udvikle hovedstaden i samarbejde med alle andre aktører, kommuner, sygehuse, universiteter, erhvervsliv og forskning. For kun i den interaktion kan de regionale opgaver løses i et dynamisk og udviklende samspil.

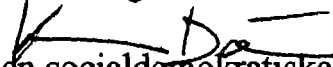
At udvikle hovedstaden som en metropol, der kan klare sig i konkurrencen med lignende regioner i Europa, og som på samme tid kan være dynamo for det øvrige Danmark, er Regionsrådets ansvar. Det kræver ansvar for sammenhæng, planlægning, infrastruktur, erhvervsfremme og forskning.

Ikke mindst i betragtning af, at Region Hovedstaden omfatter knap 1/3 af Danmarks befolkning og vil få ca. 40.000 ansatte, bør Rådet for Region Hovedstaden have størst mulig fleksibilitet i lovgrundlaget. Ansvar for udviklingen bør entydigt placeres i Regionsrådet med de størst mulige kompetencer og uden en række ministerbeføjelser. Desuden bør der ikke skabes muligheder for at sætte isolerede initiativer i gang fra andre aktører.

Det er afgørende for hovedstadsområdet, at den politiske styring af Metroen, busser og tog samles i Region Hovedstaden. Både for at sikre den mest optimale og sammenhængende drift og for at målrette den samlede prioritering mod fremtidens behov. Ansvar for den regionale erhvervsudvikling, regionale planer og trafik skal være en af Region Hovedstadens hovedopgaver.

Den socialdemokratiske gruppe på Frederiksberg Rådhus finder det stærkt problematisk, at Region Hovedstaden som udgangspunkt begynder med et finansielt underskud på knap en halv milliard kroner. Det vil fra starten forringe sygehusbehandlingen og dermed skabe folkelig modstand.

Med venlig hilsen


Den socialdemokratiske gruppe på Frederiksberg Rådhus
v/ gruppeformand Karin Dubin

IM 1. Ø.kt. J.nr. 2005-2413-465

26 JAN. 2005

Antal bilag 0 Aktnr. 276

Ta. → 16

Helle 1.6
Julie 1.6
Niels 2.6
Lise 2.8.



Modtaget fra Ministeren

13 JAN. 2005

Ministersekretariatet

Indenrigs- og sundhedsminister
Lars Løkke Rasmussen
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Bemyndigelsesbestemmelser i udkastene til lovforslag til gennemførelse af opgave- og strukturreformen

KL anførte i sit brev til dig af 22. december 2004 om "væsentlige kommunalpolitiske problemstillinger i lovudkastene om opgave- og strukturreformen", at man måtte have visse betænkeligheder ved nogle af de mange bemyndigelsesbestemmelser, som den samlede "pakke" af udkast til lovforslag indeholder, jfr. nærmere brevet side 8, midterste afsnit.

./ Synspunktet er nærmere uddybet i vedlagte notat af 11. januar 2005, der anfører nogle enkelte konkrete eksempler på bemyndigelsesbestemmelser, der umiddelbart kan forekomme KL betænkeligt vage og elastiske. De anførte eksempler, der næppe er udtryk for en udtømmende opregning, hidrører fra udkast, der er udarbejdet af Indenrigs- og Sundhedsministeriet, Socialministeriet, Beskæftigelsesministeriet og Kulturministeriet.

KL skal hermed anmode om, at den generelle problemstilling vedrørende brug og udformning af bemyndigelsesbestemmelser overvejes nøje i forbindelse med den endelige udformning af lovgivningen til implementering af reformen.

Socialministeren, beskæftigelsesministeren og kulturministeren har modtaget en kopi af dette brev med bilag.

Med venlig hilsen


Ejgil W. Rasmussen


Peter Gorm Hansen

Den

Jnr 01.12.00 P19
Sagsid 000149226

Ref HOJ
jhoj@kl.dk
Dir 3370 3199

Weldekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

Tlf 3370 3370
Fax 3370 3371

www.kl.dk

1/1

IM 1. Ø.kt. J.nr. 2005-2413465

26 JAN. 2005

Antal bilag 0 Aktnr. 277



NOTAT

Ministerbemyndigelser i lovforslagene vedrørende udmøntning af opgave- og strukturreformen

Indledning

KL har i sit brev af 22. december 2004 til indenrigs- og sundhedsministeren om "væsentlige kommunalpolitiske problemstillinger i lovudkastene om opgave- og strukturreformen" bl.a. anført følgende generelle betragtninger i anledning af, at lovpakken indeholder et meget stort antal bemyndigelsesbestemmelser:

" KL er betænkelig ved de områder, hvor reguleringen i for høj grad tænkes baseret på ministerbemyndigelser. Det gør reguleringen af områderne uigennemsigtig og rækkevidden af den statslige styring meget vanskelig at bedømme.....

I situationer, hvor en bemyndigelse ikke skal anvendes til løsning af rent tekniske/administrative spørgsmål – eller forhold af mindre betydning i øvrigt- bør der således normalt i lovteksten og som minimum i bemærkningerne være en angivelse af, på hvilken måde bemyndigelsen – i hvert fald i hovedtræk- tænkes anvendt."

Juridisk Kontor (L-JUR) har herefter anmodet de øvrige kontorer i KL om hver inden for deres områder at angive eksempler på bemyndigelser, der ikke kan siges at leve op til ovennævnte krav. Denne fornyede gennemgang har vist, at der trods alt alene kan peges på et relativt lille antal mere eller mindre "blanke" bemyndigelsesbestemmelser, der kan give anledning til principielle betænkeligheder.

Den 11. januar 2005

Ref HOJ

hoj@kl.dk

Dir 3370 3199

Weidekampsgade 10

Postboks 3370

2300 København S

Tlf 3370 3370

Fax 3370 3371

www.kl.dk

Side 1/4

Nogle konkrete eksempler

I det følgende omtales kort nogle enkelte "spektakulære" eksempler herpå. Oversigten skal ikke betragtes som udtømmende, idet det i øvrigt er forudsat, at de enkelte kontorer i deres høringssvar har berørt problematikken, hvor det var relevant.

Procedureloven

KL har i sit høringssvar anført, at nogle bemyndigelsesbestemmelse § 7, stk 3-6), hvorefter finansministeren efter forhandling med indenrigs- og sundhedsministeren fastsætter regler bl.a. vedrørende fordelingen af tjenestemandspensionsforpligtelsen for amtskommunale (forhenværende og nuværende) tjenestemænd burde have indeholdt hovedretningslinier for fordelingen af denne økonomiske byrde mellem staten og kommunerne og (udtrykkeligt) forudsat en inddragelse af de kommunale parter i udformningen af reglerne herom

Inddelingsloven

Lovforslaget indeholder i § 2, stk. 4, en meget vidtgående bemyndigelse til indenrigs- og sundhedsministeren til at fravige (i princippet al) gældende lovgivning i forbindelse med en kommunesammenlægning, der (samtidig) indebærer en deling af kommuner. Det må dog anføres, at den gældende inddelingslov indeholder en tilsvarende bestemmelse.

Beskæftigelsesloven

Efter dette lovforslags § 84 fastsætter beskæftigelsesministeren nærmere regler om, fra hvilket tidspunkt kommunen skal varetage beskæftigelsesindsatsen over for de kommunale målgrupper i en særskilt del af kommunens forvaltning. Bemyndigelsen er f.s.v. relativt præcis. KLs indvendinger er derfor mere knyttet til, at KL generelt er modstander af, at lovforslaget forudsætter statslig styring (ved lov) af kommunernes interne organisering af deres beskæftigelsesindsats.

Den sociale servicelov

§§ 186, stk 2, og 190, stk 2 indeholder bemyndigelser til socialministeren til at fastsætte regler om kommunernes overtagelse af (specialiserede) sociale institutioner fra regionen og om de forudgående drøftelser heraf. Selve eksistensen af disse bemyndigelsesbestemmelser kritiseres ikke af KL, men bestemmelserne burde indeholde noget mere konkret om, under hvilke materielle betingelser de skulle finde anvendelse.

Sundhedsloven

Forslaget indeholder (i § 8) en bemyndigelse til ministeren til at fastsætte regler om, at regionen tilbyder en genoptræningsplan for patienter, der har et lægefagligt begrundet behov for fortsat genoptræning efter endt behandling på sygehus. Her mangler der i lovbemærkningerne en noget mere konkret beskrivelse af, hvad der kan tænkes at skulle stå i bekendtgørelsen, hvilket er betænkeligt a.h.t. at sikre den nødvendige sammenhæng mellem kompetence og finansieringsansvar.

Tilsvarende principielle betænkeligheder gør sig gældende i relation til en bemyndigelse i lovudkastets § 232, stk. 5, hvorefter indenrigs- og sundhedsministeren fastsætter nærmere regler om bopælskommunens betaling for visse ydelser i sygesektoren, herunder om beregning af den kommunale andels størrelse. KL har hertil anført, at en sådan bemyndigelse kun er acceptabel, hvis den er begrænset til, at ministeren kun kan fastsætte regler, som samlet set ikke påvirker den kommunale finansieringsandel.

Lov om regionernes finansiering

Lovudkastet indeholder en bemyndigelsesbestemmelse i § 13, hvorefter indenrigs- og sundhedsministeren i særlige tilfælde kan give tilladelse til, at regionsrådene kan hæve (de kommunale) grundbidrag og udviklingsbidrag uden den sædvanlige procedure i kontaktudvalgene med kommunal godkendelse med kvalificeret majoritet. Det er godt nok i bemærkningerne anført, at bestemmelsen vil kunne anvendes i tilfælde, hvor en region er "sat under administration", men det synes uklart, om bestemmelsen alene kan anvendes i sådanne tilfælde.

Lov om musik

Efter en bestemmelse i lovudkastets § 3a, stk. 4, kan kulturministeren efter samråd med Kunstrådet fastsætte regler om musikskoleundervisning (i de kommunale musikskoler).

Der synes her lagt op til en hidtil uset retlig normering af indholdet i denne undervisning, uden at det i øvrigt fremgår, hvorledes bemyndigelsen mere konkret eventuelt agtes anvendt. Som det fremgår, er der dog samtidig tale om en bemyndigelse, som ministeren ikke er tvunget til at anvende.

Afsluttende bemærkninger

Bemyndigelsesbestemmelser i lovgivningen er ikke i sig selv et onde, heller ikke set fra KLs synspunkter. De kan tværtimod i mange tilfælde af flere grunde være både nødvendige og hensigtsmæssige, og en blot og bar optælling af de mange bemyndigelsesbestemmelser i det samlede lovkompleks til gennemførelse af reformen er i sig selv helt interesseløs.

Ud fra såvel statsretlige principper som fælleskommunale interesser er det afgørende således, om visse bemyndigelsesbestemmelser er udformet så vagt og elastisk, at der åbnes op for en fravigelse af almindeligt anerkendte principper for arbejdsdelingen mellem lovgivningsmagten og (central)administrationen med uoverskuelighed og uforudsigelighed til følge. Den forudgående gennemgang viser, at lovkomplekset til gennemførelse af reformen kan hævdes at indeholde visse tendenser og enkelte eksempler i denne retning. En gennemgående stærk tendens, der karakteriserer hele lovkomplekset, kan der dog næppe siges at være tale om.



Foreningen af Statsautoriserede Revisorer

Kronprinsessegade 8, 1306 København K. Telefon 33 93 91 91
Telefax nr. 33 11 09 13 e-mail: fsr@fsr.dk Internet: www.fsr.dk

Indenrigs- og Sundhedsminister
Lars Løkke Rasmussen
Slotholmsgade 10-12
1216 København K

jkr@im.dk

7. januar 2005

nea/tj (X:\faglig\horsvar\2005\H004-05-14.doc)

fra Louise, TK
Kopi til Lina, TK
Helle, TK
Julie, TK
2x Henrik, YØ
BEM
TRM
UVM

Vedr.: Høring af lovforslag som følge af kommunalreformen

Indenrigs- og Sundhedsministeriet samt en række andre ministerier har den 1. december 2004 sendt en række lovforslag til udmøntning af kommunalreformen i høring.

Foreningen af Statsautoriserede Revisorer (FSR) hilser strukturforslagene velkomne.

Foreningens udvalg for revision af offentlig virksomhed har gennemgået de enkelte lovforslag, med særlig vægt på revisions- og regnskabsmæssige forhold og skal på denne baggrund fremkomme med følgende kommentarer.

Generelle kommentarer

Indledningsvist skal FSR anføre følgende:

- FSR har noteret sig, at såvel de nye regioner som en række af de nye kommuner vil få en betydelig størrelse og aktivitet.

Alene af disse årsager vil der være store forventninger til og blive stillet betydelige krav til disse regioners og kommuners økonomifunktioner og herunder ikke mindst til økonomistyringen, controlling og rapportering. De samfundsmæssige interesser heri medfører endvidere, at der også vil være betydelig offentlig fokus herpå.

Størrelsen og kompleksiteten af aktiviteterne i de nævnte regioner og kommuner vil på mange måder kunne sammenlignes med de tilsvarende udfordringer, som de store børsnoterede selskaber har.

Det er derfor vigtigt, at der stilles de nødvendige krav til sikringen af kvaliteten af enhedernes regnskabsaflæggelse, økonomistyring og controlling mv. og herunder til kvaliteten af revisionen.

Efter FSRs opfattelse bør der af de nævnte årsager endvidere stilles samme kvalitetskrav til revisionen af enhederne som de krav, der er gældende for revisionen af børsnoterede virksomheder. Dette indebærer bl.a., at de store enheder bør revideres af revisionsfirmaer, der har den kompetence, viden, erfaring og størrelse, som medfører, at de er vant til at tilrettelægge, gennemføre og rapportere om resultaterne af den udførte revision i store enheder. Hertil kommer, at de gennem revisorloven er underlagt klare uafhængighedsregler samt kvalitetskrav.

IM 1 Ø.kt. J.nr. 2004-2413-465

- 9 FEB. 2005

Final bilag 0 Aktnr. 278

En sådan revision vil efter FSRs opfattelse have en væsentlig og vigtig funktion og være med til at sikre kvaliteten og tilliden til de nævnte enheders regnskabsaflæggelse på samme måde, som det sker i de børsnoterede virksomheder.

I sammenhæng med ovenstående skal det understreges, at FSR finder det vigtigt, at arbejdet i det af Indenrigs- og Sundhedsministeriet nedsatte udvalg om kvalitetskrav til den kommunale revision opprioriteres, så dette arbejde kan færdiggøres og lægges til grund for den revision, der skal udføres i de nævnte enheder.

FSR lægger i den forbindelse endvidere til grund, at der indføres krav om, at revisor skal være underlagt revisorlovens bestemmelser med henblik på at sikre den højst mulige kvalitet af revisionen. Dette krav er i øvrigt allerede implementeret for revision af universiteter og erhvervsskoler.

FSR har i øvrigt noteret sig, at lovforslagene indeholder en række bemyndigelser til de respektive ressortministre til at fastlægge regnskabs- og revisionsbestemmelser. FSR skal anmode om at få tilsendt udkast til bekendtgørelser om disse forhold i høring med henblik på at kunne bidrage med eventuelle faglige kommentarer og bemærkninger inden færdiggørelsen heraf.

- Der opstår nye regioner samt en række nye institutioner f.eks.:
 - Et kommunalt evalueringsinstitut,
 - Regionale trafikselskaber (§ 60-selskaber),
 - Selvejende undervisningsinstitutioner.

FSR anbefaler, at der for disse enheder implementeres regnskabsregler der bygger på årsregnskabslovens ramme. Det er FSRs vurdering, at dette regelsæt er mere hensigtsmæssigt end de gældende bestemmelser i det kommunale budget- og regnskabs-system, set i forhold til den finansieringsstruktur og økonomiske styringsform som disse enheder forventes underlagt.

I sammenhæng med ovenstående forslag skal FSR bemærke, at arbejdet i det af Indenrigs- og Sundhedsministeriets nedsatte Budget- og Regnskabsudvalg bør opprioriteres.

- FSR anbefaler, at der udformes regler for den regnskabsmæssige behandling af sammenlægninger og opgaveflytninger, herunder krav til overdragelsesbalancer. Dette omhandler hvilke regnskabsprincipper og værdiansættelsesmetoder, der skal anvendes i overdragelsesbalancen, overdragelsesbalancernes form og indhold samt eventuel krav om revision.

Baggrunden for FSRs anbefaling er dels, at der ved anvendelsen af ens principper mv., sikres en nødvendig ensartethed i en arbejdsproces der er meget kompleks. Dels at foreningen gennem erfaringen med revision af kommuner mv. er bekendt med, at der er betydelige forskelle i principperne for værdiansættelse af fysiske aktiver mv.

Det er foreningens opfattelse, at der forestår et såvel meget væsentligt som meget resourcekrævende arbejde. FSR deltager gerne i arbejdet med at udforme ovenstående regelsæt.

Specifikke kommentarer

Forslag til lov om regioner og om nedlæggelse af amtskommunerne, Hovedstadens Udviklingsråd og Hovedstadens Sygehusfællesskab

Lovtekstens revisionsbestemmelser er en videreførelse af Styrelseslovens bestemmelser, mens detailbestemmelser senere fastlægges af ministeren. I § 28 anføres der, at enhver region skal have en sagkyndig revision. FSR anbefaler, at der i lighed med de overvejelser som det af Indenrigsministeriet nedsatte udvalg om kvalitetskrav til den kommunale revision er kommet frem til, indføres krav om, at revisor skal være underlagt Revisorloven. Da de nye regioner og visse kommuner fremover vil have en betydelig størrelse og kompleksitet, bør det overvejes, at stille krav om at revisionen, i lighed med revisionen af børsnoterede selskaber. Dette for at der sikres en optimal, effektiv og uafhængig revision af højeste kvalitet.

I bemærkningerne til § 28, stk. 2, anføres det, at revisor udover den almindelige forvaltningsrevision også skal "*forholde sig kritisk til regionalrådets beslutning*". Bestemmelsen fremgår ikke af lovteksten.

Det er FSRs klare holdning at denne opgave ikke er i overensstemmelse med den gældende opfattelse af revisors rolle, da revisor kan komme til at kritisere politikernes beslutninger og dermed indirekte blive beslutningstager. FSR anbefaler, at denne sætning "*forholde sig kritisk til regionalrådets beslutning*" fjernes, eller direkte fremgår af lovteksten.

Forslag til lov om visse proceduremæssige spørgsmål i forbindelse med kommunalreformen

Det er FSRs opfattelse, at der bør udarbejdes et regelsæt for håndtering af overdragelsessituationer og som eksempelvis afklarer behandlingen af fælles lån, bevillingsoverførsler, pensionsforpligtelser mv.

FSR anbefaler, at de anvendte regnskabsbestemmelser, i størst muligt omfang tager udgangspunkt i årsregnskabsloven.

FSR anbefaler endvidere, at de anførte revisionsbestemmelser tilpasses således at revisionen underlægges revisorlovens regelsæt.

Det fremgår af § 7, at tjenestemænd får udbetalt den samlede tjenestemandspension af den nye ansættelsesmyndighed. Ovenstående bestemmelse må også forstås sådan, at selvejende uddannelsesinstitutioner, som overtager amtslige tjenestemænd, overtager den pensionsforpligtelse, der er knyttet til de pågældende medarbejdere.

Bestemmelsen er således væsentlig anderledes end det, der er kendt for de tjenestemandslignende ansatte på erhvervsskoler og lignende, hvor institutionerne alene betaler en løbende pensionsindbetaling til staten i den periode, den tjenestemandslignende er ansat på institutionen. Når den tjenestemandslignende ansatte går på pension, er det staten, der overtager pensionsforpligtelsen.

Det er FSRs opfattelse, at den ordning, der er gældende for de tjenestemandslignende ansatte på erhvervsskoler og lignende, bør overføres til ligeledes at gælde de kommunale og amtskommunale tjenestemænd.

Som selvejende uddannelsesinstitution vil det være en voldsom belastning af institutionens balance at få opført udækkede pensionsforpligtelser som en gæld i balancen. Det må anses for mest sandsynligt, at institutionerne dermed fødes med en betydelig negativ egenkapital, hvil-

ket kan gøre det særdeles vanskeligt at opnå en fornuftig drift og finansiering af sådanne uddannelsesinstitutioner.

Med hensyn til besætningen i "Delingsråd", jf. kapitel 4, skal FSR oplyse, at medlemmer af FSR ofte optræder som opmænd i forbindelse med syns- og skønssager i tvister. FSR er naturligvis opmærksom på, at enhedens revisor naturligvis ikke kan deltage i delingsrådets arbejde.

Forslag til lov om revision af den kommunale inddeling

Vedrørende revisionsbestemmelser henvises til de generelle bemærkninger ovenfor.

Forslag til lov om et evalueringsinstitut for kommuner m.v.

FSR anbefaler, at de regnskabsbestemmelser, der skal fastsættes i vedtægten, i størst muligt omfang tager udgangspunkt i årsregnskabsloven.

FSR anbefaler, at der indføres revisionspligt af instituttets regnskab, og at revisorer der kan udføre denne revision, skal underlægges revisorlovens regelsæt.

Forslag til lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats

Anvendelsen af termen "forvaltningsrevision" bør ikke anvendes i relation til den evaluering som efter §§ 28 og 29, udføres af de ansvarlige for beskæftigelsesindsatsen i jobcenteret. I stedet bør en anden term som eksempelvis "evaluering" benyttes for at undgå uklarhed om ansvarsfordelingen mellem revisionen og ledelsen.

Forslag til lov om trafikkselskaber

FSR anbefaler, at de regnskabsbestemmelser, der skal fastsættes i vedtægten, i størst muligt omfang tager udgangspunkt i årsregnskabsloven.

FSR anbefaler, at der indføres revisionspligt af selskabernes regnskab, og at revisorer der kan udføre denne revision, skal underlægges revisorlovens regelsæt.

Forslag til lov om ændring af lov om Centre for Videregående Uddannelse og andre selvejende institutioner for videregående uddannelser m.v., lov om mellemlange videregående uddannelser, lov om centre for undervisningsmidler m.v. og forskellige andre love på Undervisningsministeriets område

De i lovforslaget nævnte institutioner overgår til selveje pr. 1. januar 2007. FSR har forstået, at Undervisningsministeren senere vil udarbejde regler for regnskab og revision. FSR anmoder venligst om, at få eventuelle efterfølgende bekendtgørelser om regnskabs- og revisionsbestemmelser til høring, hvis sådanne måtte blive aktuelle. Det er foreningens opfattelse, at der bør tilstræbes en ensartethed både på regnskabsområdet og revisionsområdet, således at årsregnskabsloven - som udgangspunkt - og revisorloven finder anvendelse.

Efter foreningens opfattelse forudsætter lovforslaget fastsat, at overgangen fra amtslige institutioner til selvejende institutioner kan gennemføres uden ekstra bevillinger.

Det er FSRs opfattelse, at en opbygning af egen administration og dermed egne registrerings-systemer vil medføre ikke uvæsentlige engangsudgifter, som formentlig primært skal afholdes i efteråret 2006. Dermed skal udgifterne afholdes på et tidspunkt, hvor man er underlagt de amtslige bevillinger.

Såfremt der ikke sikres særlige engangsbevillinger til dækning af de omkostninger, der vil være forbundet med at etablere egen administration, vil overgangen til særeje være forbundet med en betydelig risiko.

Såfremt den amtslige institution vælger at indgå i centre for videregående uddannelser, vil en sådan fusion ligeledes medføre engangsomkostninger. Der henvises således til, at Undervisningsministeriet giver fusionstilskud til f.eks. fusion af 2 erhvervsskoler.

Forslag til lov om ændring af lov om institutioner for uddannelsen til studentereksamen, lov om institutioner for uddannelsen til højere forberedelseseksamen, lov om grundlæggende social- og sundhedsuddannelser, lov om almen voksenuddannelse og om voksenuddannelsescentre og forskellige andre love

De i lovforslaget nævnte institutioner overgår til selveje pr. 1. januar 2007. FSR har forstået, at Undervisningsministeren senere vil udarbejde regler for regnskab og revision. FSR anmoder venligst om, at få eventuelle efterfølgende bekendtgørelser om regnskabs- og revisionsbestemmelser til høring, hvis sådanne måtte blive aktuelle. Det er i den forbindelse foreningens opfattelse, at der tilstræbes en ensartethed både på regnskabsområdet og revisionsområdet, således at årsregnskabsloven - som udgangspunkt - og revisorloven finder anvendelse.

Efter foreningens opfattelse forudsætter lovforslaget, at overgangen fra amtslige institutioner til statslige selvejende institutioner kan gennemføres uden ekstra bevillinger.

Det er FSRs opfattelse, at en opbygning af egen administration og dermed egne registrerings-systemer vil medføre ikke uvæsentlige engangsudgifter, som formentlig primært skal afholdes i efteråret 2006. Dermed skal udgifterne afholdes på et tidspunkt, hvor man er underlagt de amtslige bevillinger.

Såfremt der ikke sikres særlige engangsbevillinger til dækning af de omkostninger, der vil være forbundet med at etablere egen administration, vil overgangen til særeje være forbundet med en betydelig risiko.

Såfremt den amtslige institution vælger at fusionere med andre amtslige institutioner, erhvervsskoler eller lignende, vil en sådan fusion ligeledes medføre engangsomkostninger. Der henvises således til, at Undervisningsministeriet giver fusionstilskud til f.eks. fusion af 2 erhvervsskoler.

Det fremgår af lovforslaget, at der kan ske sammenlægning af en eller flere af de berørte institutioner og herunder sammenlægning med andre selvejende institutioner. Til gengæld er det ikke muligt at sammenlægge f.eks. en selvejende gymnasieskole med en privat gymnasieskole. Efter FSRs opfattelse vil det også sjældent være tilfældet, at sådanne 2 institutionstyper vil søge en sammenlægning. Det er dog FSRs opfattelse, at der bør indsættes en dispensationsmulighed i loven. Det bør sikkert alene være med undervisningsministerens tilladelse, og det skal forudsættes, at de særlige vedtægtsmæssige formålsbestemmelser samtidig ophæves. Baggrunden for FSRs forslag er, at tiden kan løbe fra en privat institution, og en sammenlægning kan være mere hensigtsmæssig for såvel elever som personale end en egentlig nedlæggelse af den private institution.

Det fremgår af § 11 i lov om institutioner for uddannelse til studentereksemen, at det er bestyrelsen, der skal træffe beslutning om ansættelse og afskedigelse af rektor, lærere og andet personale.

Efter FSRs opfattelse bør kompetencen til ansættelse af lærere og andet personale kunne delegeres til rektor.

Samme bemærkning har FSR til de øvrige institutionstyper i lovforslaget.

Af bemærkninger til lovforslaget fremgår det under punkt 4.2 social- og sundhedsuddannelser, PGU m.v., at det er foreslået, at undervisningsministeren får bemyndigelse til at overdrage de statslige ejendomme til institutionerne jf. også de specielle bemærkninger herom. De samme bemærkninger er ikke anført under punkt 4.1 det almene gymnasium, HF og VUC.

Det er FSRs opfattelse, at der også er behov for at give undervisningsministeren bemyndigelse til at overdrage de statslige ejendomme til det almene gymnasium, HF og VUC.

---oo0oo---

Øvrige udkast til lovforslag har ikke givet FSR anledning til særskilte bemærkninger.

---oo0oo---

Såfremt der er spørgsmål i forbindelse med ovenstående, er foreningen gerne til rådighed med yderligere information, ligesom foreningen gerne deltager i møder med Indenrigs- og Sundhedsministeriet.

Med venlig hilsen

Jørgen Peter Bærentsen
formand for FSR

Peter Meisner Sørensen
formand for Udvalget
for revision af offentlig
virksomhed

Kopi: Kontaktudvalget for revision af offentlig virksomhed



Odense, den 7. januar 2005

Indenrigs- og Sundhedsministeriet
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Vedr. hørings svar, kommunalreformen

Vi tillader os herved at kommentere de fremsatte lovforslag som følge af kommunalreformen.

Vi har noteret os at der alene er tale om konsekvensrettelser i adoptionsloven mv. i forbindelse med at adoptionsområdet overgår til de kommende statsforvaltninger. På baggrund af de hidtil fremsatte forslag er det imidlertid vores opfattelse at der mangler stillingtagen til en række væsentlige forhold på adoptionsområdet.

Det store behov for (fortsat at sikre) vidensopsamling på adoptionsområdet er ikke nævnt og vi kan derfor frygte at de kommende statsforvaltninger ikke i tilstrækkelig grad bliver i stand til og kompetente til at håndtere denne vigtige opgave.

Det er vores opfattelse - gennem mere end 25 års arbejde og indsamling af erfaringer - at en adoption kan indebære helt specifikke/særegne problemstillinger, der med den korrekte vejledning og adgang til den rette information kan løses indenfor familiens rammer. Der er således et udtalt behov for kvalificeret rådgivning af adoptivfamilierne.

Gennem vores arbejde har følgende områder især været belyst:

1. Større specialviden blandt faggrupper, der har med adoptivfamilien at gøre.
2. Familiegrupper.
3. Grupper for adopterede.
4. Individuel behandling, med psykologisk ekspertise, som et af de mest efterspurgte, men også medicinsk og anden behandling.
5. Telefonrådgivning i dagtimerne.
6. Juridisk bistand.
7. Adgang til nye forskningsresultater og yderligere forskning.
8. Tilgængelig koncentration og arkivering af almen såvel, som forskningsviden på adoptionsområdet.

Dertil kommer at information vedrørende adoption er en nødvendighed og dette arbejde kan ikke udelukkende dækkes af frivillige organisationer og enkeltpersoners indsats.

I det nuværende godkendelsesforløb gøres der meget for - centralt - at forberede de kommende adoptanter. Men rådgivningsarbejdet efter at adoptionen er gennemført, også kaldet Post Adoption Service, er ganske vilkårlig og visse steder ikke-eksisterende. Dette frygter vi vil forværres

yderligere hvis den sporadiske erfaringsopsamling der finder sted i dag, helt forsvinder i den nye regionsstruktur.

Adoption & Samfund skal på denne baggrund opfordre til at der afsættes de fornødne midler til oprettelsen af et centralt vidensnetværk. Omkostningerne hertil er jævnt et af Adoption & Samfund udarbejdet konkret forslag begrænsede. Forslaget er sendt til Ministeren for Familie- og Forbrugeranliggender og det vil desuden blive sendt til politiske ordførere og andre nøglepersoner.

Med venlig hilsen

Michael Paaske
formand

Fra NFM

Nanna Frydensberg Høygaard

Fra: Jakob Øster [jds@inm.dk]

Sendt: 7. januar 2005 16:24

Til: Nanna Frydensberg Høygaard

Cc: Jakob Øster; Liz Nymann Lausten; Karen Johansen

Emne: Integrationsministeriets høringssvar vedr. lov om regional statsforvaltning

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har ved e-post af 1. december 2004 anmodet Integrationsministeriet om eventuelle bemærkninger til udkast til forslag til lov om regional statsforvaltning - udmøntning af kommunalreform på Indenrigs- og Sundhedsministeriets område.

I den anledning skal Integrationsministeriet herved meddele, at ministeriet ikke har bemærkninger til det fremsendte.

Med venlig hilsen

Jakob Øster
Sekretariatskontoret
Integrationsministeriet
Holbergsgade 6
1057 København K.
Tlf. (+45) 33 92 33 80, Direkte (+45) 33 95 15 87
E-post: jds@inm.dk

Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Att.: Julie Rothe

Lovforslag om revision af den kommunale inddeling

Told- og Skattestyrelsen afgav d. 7. januar 2005 til Indenrigs- og Sundhedsministeriet et foreløbigt omkostningsskøn til Forslag til Lov om revision af den kommunale inddeling. Det fremgår heraf, at der forventes afgivet et samlet omkostningsskøn senere, hvilket hermed afgives.

Kommunalreformen betyder, at et betydeligt antal kommuner slås sammen, således at antallet går fra 271 til ca. 100 kommuner med virkning fra 1. januar 2007.

For så vidt angår muligheden for ved særlige forhold at spalte kommuner efter lovforslagets § 2, stk. 1, er det ved afgivelsen af nedenstående administrative bemærkninger forudsat, at sådan spaltning i givet fald gennemføres på én gang pr. 1. januar 2007.

Nedenstående skøn er behæftet med en del usikkerhed, da udgifternes endelige størrelse afhænger af en række faktorer, der pt. er uafklarede. Det vides f.eks. således fortsat ikke, hvorvidt de nuværende kommunenumre vil blive genbrugt, eller om de nye kommuner vil få tildelt helt nye kommunenumre.

Samlet skønnes forslaget at medføre engangsudgifter til tilretning af IT-systemer m.v. på ca. 48 mio. kr. Hertil kommer øgede IT-driftsudgifter på personskatteområdet af ukendt omfang, dog mindst 0,5 mio. kr. årligt.

Personskatteområdet

På personskatteområdet er der et betydeligt antal edb-systemer, som påvirkes af en kommunalreform, idet systemerne er opbygget med kommunerelationer. Disse relationer mv. skal ændres i forhold til nye kommuner og disses myndighedsnumre.

Imidlertid blev der i 2003 gennemført en kommunesammenlægning på Bornholm, som blev gennemført på en sådan måde, at der i videst muligt omfang kunne ske genbrug. Imidlertid er "Bornholmerløsningen" tænkt i den eksisterende skattestrukturens systemmæssige forudsætninger, hvorfor modellen ikke kan genbruges uden ændringer.



Der kan bl.a. nævnes to nye betydelige komplikationer, som ikke var en del af "Bornholmerløsningen".

For det første er der mulighed for, at eksisterende kommuner bliver delt og kommer til hver sin nye "storkommune".

For det andet skal det efter lovforslagets § 42 i en ny kommune være muligt at operere med forskellige kommunale skattesatser henførende til personer i de tidligere kommuner. Dette er overordentligt komplekst, men det kan lade sig gøre under en række nærmere angivne forudsætninger, som er beskrevet i styrelsens høringssvar af 7. januar 2005. Bl.a. skal tidsfristerne for igangsætning af analysearbejde m.v. overholdes, og en kommuneskatteprocent skal gælde for et helt indkomstår ad gangen. Det forudsættes i den forbindelse i øvrigt, at der i relation til kommuneafregning kun er ét fælles budget for hele den nye kommune.

Der mangler p.t. afklaring på, hvordan der skal forholdes til København, Frederiksberg og Bornholm fsv. deres "amter". Der er her bl.a. tale om 40/60%-reglen.

Nedenstående omkostningskøn er angivet i priser pr. 1. juli 2004. Endvidere er omkostningskønnet baseret på følgende forudsætninger:

- Der tages udgangspunkt i løsningen vedrørende sammenlægningen af kommunerne på Bornholm (herunder den specielle overgangsløsning, der blev etableret indtil den rent fysiske sammenlægning foregik). Derved sikres mest mulig genbrug med deraf følgende lavere omkostninger.
- Omkostningskønnet er i øvrigt baseret på de eksisterende systemer. Der er mange forhold og forudsætninger ved den nye skattestruktur, der endnu ikke er analyseret til bunds. Derfor er kravene til edb-systemerne i den nye skattestruktur endnu ikke analyseret i en sådan detaljeringsgrad, at det er muligt at tage udgangspunkt i disse nye systemer til vurdering af udgifter til edb-tilretning i forbindelse med implementering af Indenrigs- og Sundhedsministeriets lovforslag. Nedenstående omkostningskøn kan derfor ændre sig afhængig af de valgte løsninger i forbindelse med selve skattefusionen.

De samlede engangsudgifter til tilretning af personskattesystemerne skønnes med betydelig usikkerhed at udgøre **ca. 29,8 mio. kr.**

Hertil kommer øgede driftsudgifter bl.a. til konverteringskørsler. Til KMD er disse udgifter skønnet til **ca. 500.000 kr.**, mens det ikke har været muligt at estimere udgifterne til de systemer, som er langt de fleste, der driftes på CSC.

Erhvervsområdet

I forbindelse med etablering af skatte- og ejendomsvurderingsforvaltningerne jf. den i sidste samling fremsatte skatteforvaltningslov L130 (formentlig pr. 1. oktober) vil der i ToldSkats erhvervsvendte systemer skulle tages højde for virksom-



hedernes tilknytningsforhold med udgangspunkt i de eksisterende kommuner. Ved en vedtagelse af lovforslaget om revision af den kommunale inddeling vil der således efterfølgende skulle tages højde for en eventuel flytning af nogle virksomheder.

Omkostningerne i den forbindelse skønnes at medføre engangsudgifter til tilretning af virksomhedsregistreringssystemerne (Erhvervssystemet, SE-registeret), DR-systemet, SSR/FBS-systemerne og Selskabsskattesystemet 3S, i alt:

5,3 mio. kr.

Det skal bemærkes, at der i skønnet kun indgår omkostninger til sammenlægning af hele kommuner. Efter § 2, stk. 1 i lovforslaget om den kommunale inddeling åbnes mulighed for under særlige forhold at tillade spaltning af de eksisterende kommuner i forbindelse med sammenlægningen. En løsning af spaltningproblemet kan ikke umiddelbart estimeres, da det bl.a. afhænger af, om der findes vejkode, postnumre eller andet geodætisk materiale i elektronisk form, der med tilstrækkelig sikkerhed kan omsættes til nummersætning af de nye kommuner. Men hvis spaltning kan gennemføres på én gang, formodes der basis af et meget løst skøn at være tale om engangsudgifter i størrelsesordenen:

1 mio. kr.

Endvidere er det aftalt med Indenrigs- og Sundhedsministeriet, at ToldSkat inddrages ved vilkår for spaltninger af de eksisterende kommuner i forbindelse med sammenlægninger. Da deres naturlige udgangspunkt er en opdeling efter landskabelige kendetegn (åer, bakkedrag, søer m.m.) må vi sikre os, at det gøres til vilkår, at ansøgerkommunerne leverer et mandtal af virksomheder og selskaber i elektronisk form. Det kan formodentlig i vidt omfang ske ud fra de eksisterende registreringer, ellers må der en "folketælling" af virksomheder til.

LetLøn

Kommunesammenlægningen vil i relation til LetLøn blive løst på samme måde som Bornholm, dvs. at LetLøn får personoplysninger og vejdata fra CPR i én samlet leverance, og da det er en opdatering af samtlige cpr-numre, kommer det til at tage tid.

Endvidere er en række forudsætninger lagt til grund:

- primærmodtageren ToldSkat ændres ikke (samme se-nummer)
- LetLøns virksomhedsregister forudsættes opdateret fra Erhvervssystemet med de nye centerkoder, som erstatter de nuværende regionskoder og senere igen med de nye kommunekoder (også dette er altomfattende kørsler, så det vil tage tid)
- Alene centermedarbejdere får adgang (som i dag regionerne) – altså kommuner eller områder har ikke adgang
- Der rettes ikke center/kommunekode i historiske data
- Eksisterende brugere slettes maskinelt, men nye må oprettes manuelt
- Der skal ske håndrettelse af visse kodede centernumre/regionsnumre/kommunenumre i forbindelse med print



- LetLøn vil være lukket i perioder på grund af store kørsler

Engangsudgifter relateret til selve lovforslaget om revision af kommuneinddelingen skønnes at udgøre: **0,5 mio. kr.**

Ejendomsvurderingsområdet

Ændringen i landets inddeling i kommuner samt nedlæggelsen af amtsgrænserne medfører engangsudgifter til konvertering af ejendomsdata i de statslige vurderingssystemer. Det er endnu ikke muligt at skønne præcist over de samlede udgifter, da omfanget af ændringerne ikke kendes. Foreløbig skønnes engangsudgiften alene til udvikling af det nødvendige konverteringsprogrammel at beløbe sig til: **2,7 mio. kr.**

Hertil kommer selve datakonverteringen samt udgifter til øvrige rettelse i de statslige vurderingssystemer:

KMD	3 – 5 mio. kr.
CSC	2,4 mio. kr.
IBM	1,2 mio. kr.
I alt ca.	8,6 mio. kr.

KMD har endvidere tilkendegivet, at oprettelsen af kommunale samarbejder samt omlægningen af de kommunale/amtskommunale ejendomsskatter kræver systemændringer i ToldSkats VUR-system på KMD. Ændringerne vedrører imidlertid opgaven med opkrævning af ejendomsskatter, som også efter struktur-reformen vil være en kommunal opgave, og ToldSkat går derfor ud fra, at kommunerne selv finansierer disse ændringer i VUR-systemet på KMD.

Regnskabsområdet

Ændringer af den kommunale inddeling og af de kommunal myndighedsnumre vil medføre engangsomkostninger i SAP38 til tilretning af HR510-interfacet og til en eventuel flytning af borgere/virksomheder til en ny administrativ regnskabsansvarlig enhed (Firmakodeflytning i SAP38) samt til tilretninger af den kommunale hastebetalingsrutine etableret i det centrale bogholderi. Dette skønnes i alt at medføre udgifter til systemtilretninger i 2006 på: **0,5 mio. kr.**

Afsluttende bemærkninger

Samlet beløber ovenstående skøn sig til ca. 48,4 mio. kr. og rundes derfor ned til ca. 48 mio. kr.

Hertil kommer øgede IT-driftsudgifter på personskatteområdet af ukendt omfang, dog mindst 0,5 mio. kr. årligt.

14. februar 2005
Journal nr. 99/04-4660-00567



Da det er Indenrigs- og Sundhedsministeriets lovforslag, forudsætter styrelsen, at Indenrigs- og Sundhedsministeriet sikrer dækning for de udgifter, som vil være forbundet med lovforslaget.

Med venlig hilsen
Retsafdelingen

Karen Madsen
Direkte telefon 72 37 38 83
karen.madsen@toldskat.dk

Skatteministeriet Told- og Skattestyrelsen Østbanegade 123 2100 København Ø
Telefon 7237 9000 Fax 72 37 90 38 www.toldskat.dk toldskat@toldskat.dk

Ekspeditionstid: Mandag-torsdag 8.30-16.00 Fredag 8.30-15.30

Side 5 / 5